

Etäisyysvektoriprotokollat

Etäisyysvektoriprotokollien periaatteet
Reittisilmukat ja niiden poistaminen
Bellman-Ford algoritmi
RIP-protokolla

Etäisyysvektoriprotokollien periaatteet

Etäisyysvektoreititys

- Etäisyysvektori-protokollat perustuvat **Bellman-Ford** algoritmiin
- **Reititystaulu** sisältää tietoja muista tunnetuista solmuista
  - linkki (rajapinta)
  - etäisyys (kustannus)
- Solmut lähettävät säännöllisesti reititystauluun perustuvat **etäisyysvektorit** jokaiselle linkilleen
- Solmut päivittävät reititystauluaan vastaanotettujen etäisyysvektoreiden avulla
- **Routing Information Protocol (RIP)** on sisäisen reitityksen perusprotokolla

Reititystaulu:

E to	Linkki	Distance
E	-	0
B	4	1
A	4	2
D	6	1
C	5	1

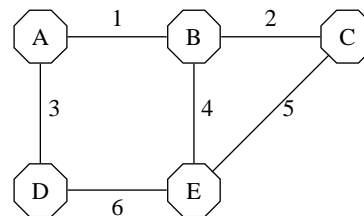
Vastaava etäisyysvektori:

E=0, B=1, A=2, D=1, C=1

Tarkastellaan etäisyysvektori-protokollien toimintaperiaatetta

Esimerkkiverkko, jossa solmut A, B, C, D, E ja linkit 1, 2, 3, 4, 5, 6.

Jokaisen linkin kustannus on 1.

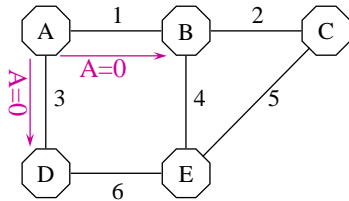
Alkutila: Solmut tuntevat omat osoitteensa ja liitännänsä, mutta ei muuta.

Solmun A reititystaulu:

Solmusta A solmuun ...	Linkki	Kustannus
A	-	0

Taulua vastaa etäisyysvektori A=0.

Reititystaulujen muodostus käynnistyy, kun kaikki solmut lähettävät toisilleen omat etäisyysvektorinsa kaikista liitännöistä

Tarkastellaan vastaanottoa solmussa B. Aluksi B:n taulu:

Solmusta B solmuun	Linkki	Kustannus
B	-	0

1. B vastaanottaa etäisyysvektorin $A=0$
2. B lisää heti +1 etäisyysvektoriin $\Rightarrow A=1$
3. B etsii tulosta omasta taulusta, ei löydy
4. B lisää saamansa tiedon reititystauluunsa, tulos on

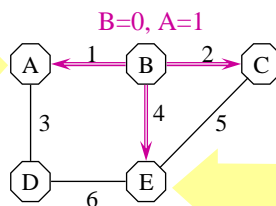
Solmusta B solmuun	Linkki	Kustannus
B	-	0
A	1	1

5. B muodostaa etäisyysvektorinsa $B=0, A=1$

B muodostaa oman vektorinsa ja lähettää sen kaikille naapureille

A →	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	1	1

$A=2 > A=0$

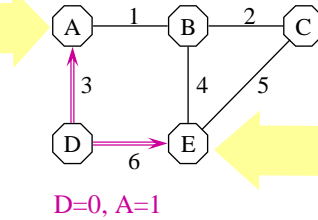

C →	Linkki	Kustannus
C	-	0
B	2	1
A	2	2

E →	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2

D lähettää vektorinsa kaikille naapureille

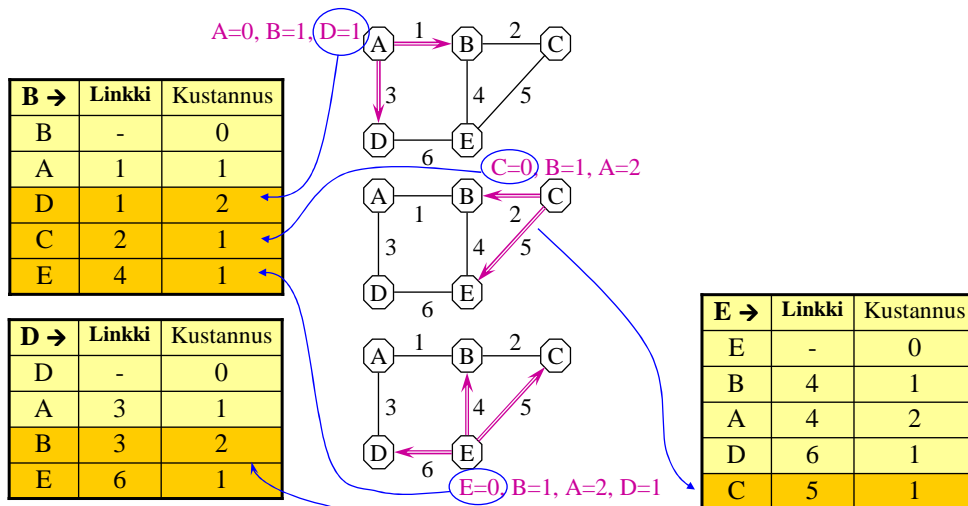
A →	Linkki	Kustannus
A	-	0
B	1	1
D	3	1

E →	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2
D	6	1

A=2 == A=2 ⇒ no change

Solmut, joiden reititustaulut muuttuivat lähettävät uudet etäisyysvektorit naapureille

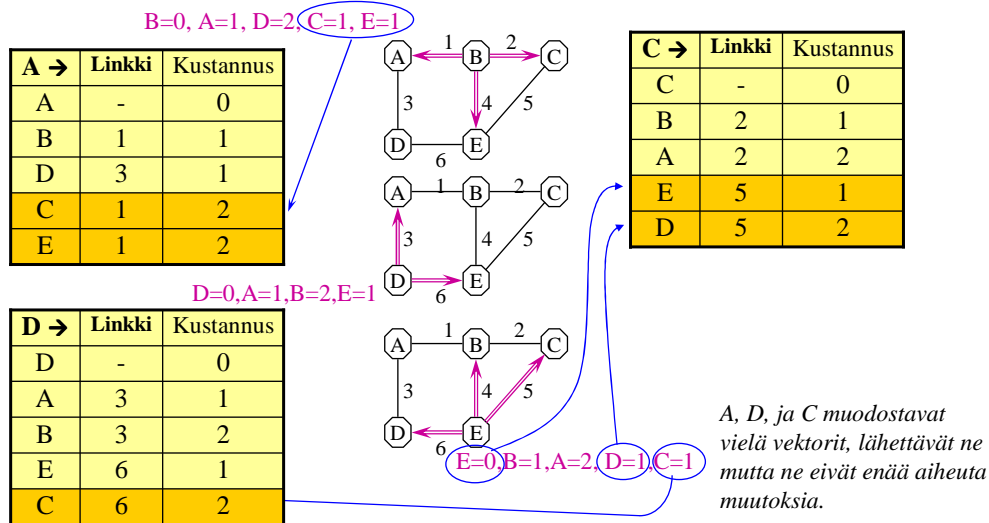

B →	Linkki	Kustannus
B	-	0
A	1	1
D	1	2
C	2	1
E	4	1

D →	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	2
E	6	1

E →	Linkki	Kustannus
E	-	0
B	4	1
A	4	2
D	6	1
C	5	1

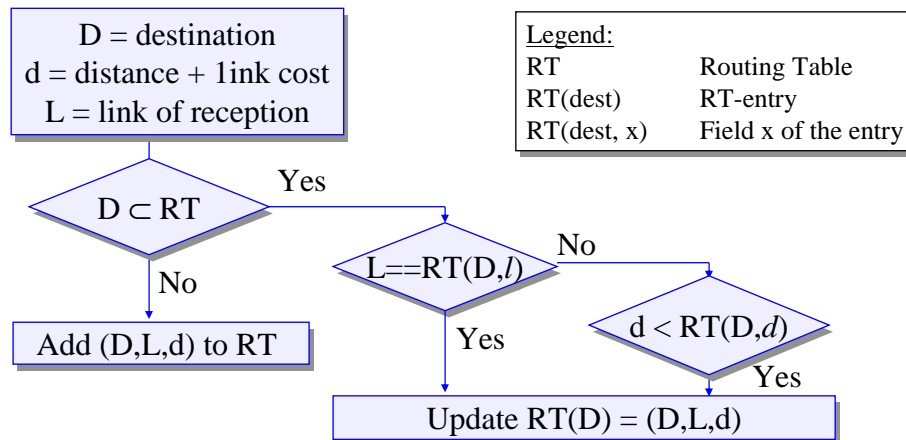
Muutokset lähetetään taas ...

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-9

Processing of received distance vectors

Note: this is simplified, shows only the principle!

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

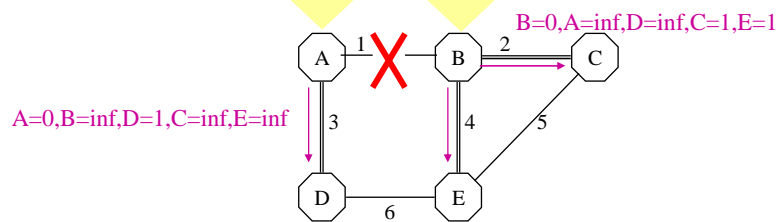
DV-10

Linkin katkeaminen

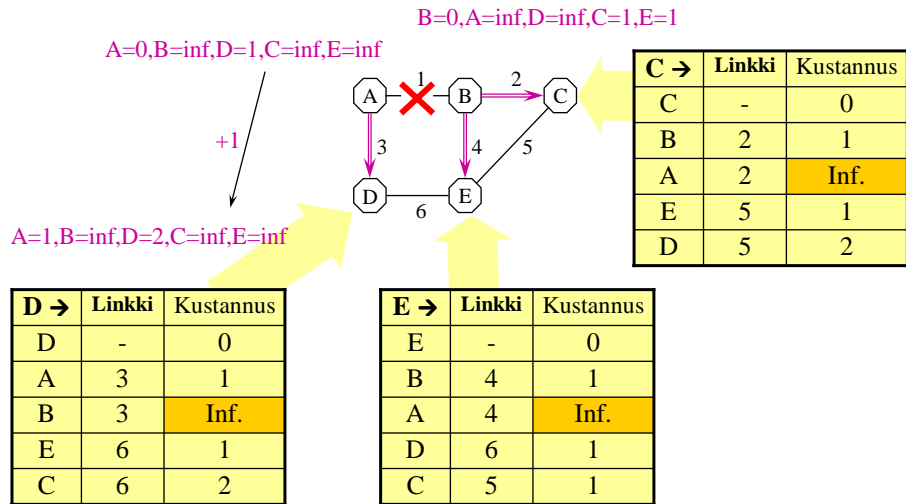
Linkin katkeaminen käynnistää päivityskierroksen

A laittaa linkin 1 kautta saavutettavien solmujen etäisyydeksi ääretön.

A →	Linkki	Kustannus	B →	Linkki	Kustannus
A	-	0	B	-	0
B	1	Inf.	A	1	Inf.
D	3	1	D	1	Inf.
C	1	Inf.	C	2	1
E	1	Inf.	E	4	1

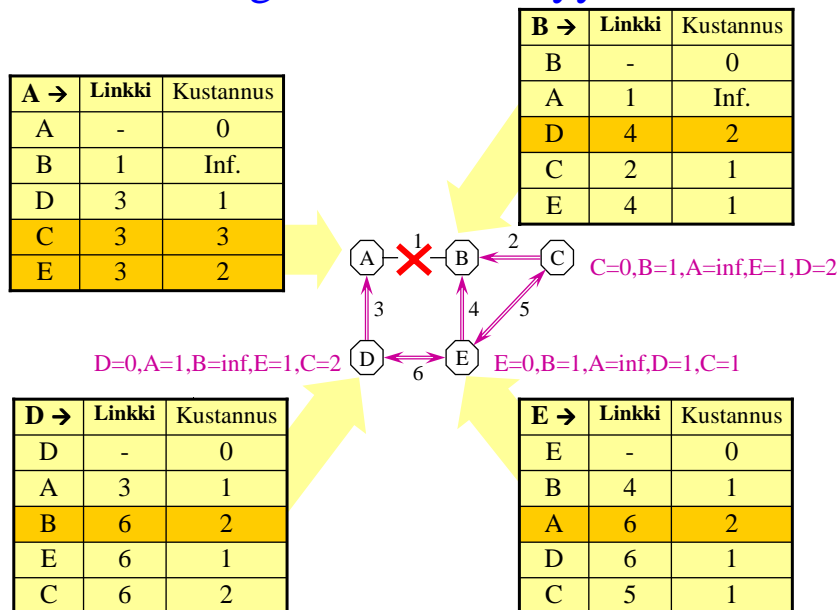
D, E ja C päivittävät reititystaulunsa

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-13

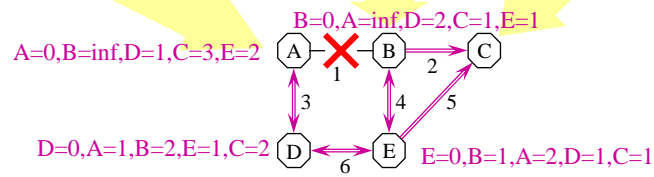
D, C, E generoivat etäisyysvektorinsa...

DV-14

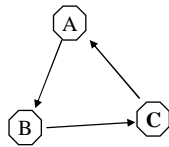
A, B, D, E generoivat etäisyysvektorinsa

A →	Linkki	Kustannus	B →	Linkki	Kustannus	C →	Linkki	Kustannus
A	-	0	B	-	0	C	-	0
B	3	3	A	4	3	B	2	1
D	3	1	D	4	2	A	5	3
C	3	3	C	2	1	E	5	1
E	3	2	E	4	1	D	5	2

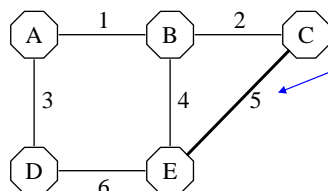
Tuloksena on, että kaikki voivat taas kommunikoida kaikkien kanssa.

Reittisilmukat

Etäisyysvektoriprotokolla voi synnyttää tilapäisen reittisilmukan

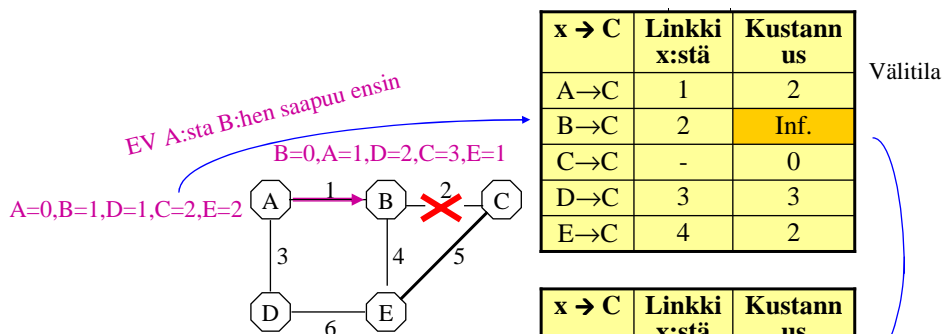

Oletetaan, että linkin 5 kustannus on 8
Stabiili lähtötila reiteillä C:hen olisi:

x → C	Linkki x:stä	Kustannus
A→C	1	2
B→C	2	1
C→C	-	0
D→C	3	3
E→C	4	2

Keskitytään vain kunkin reitin ensimmäiseen linkkiin

Linkki 2 voittuu

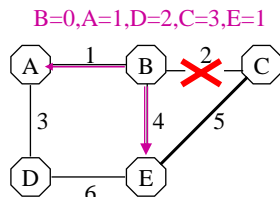
x → C	Linkki x:stä	Kustannus
A→C	1	2
B→C	2	Inf.
C→C	-	0
D→C	3	3
E→C	4	2

Välitila

x → C	Linkki x:stä	Kustannus
A→C	1	2
B→C	1	3
C→C	-	0
D→C	3	3
E→C	4	2

Kaikki viestit C:hen ohjataan B:lle, joka lähettää ne A:lle, joka lähettää ne B:lle... kunnes TTL=0.
(Bouncing effect - pallottelu)

Linkki 2 vioittuu

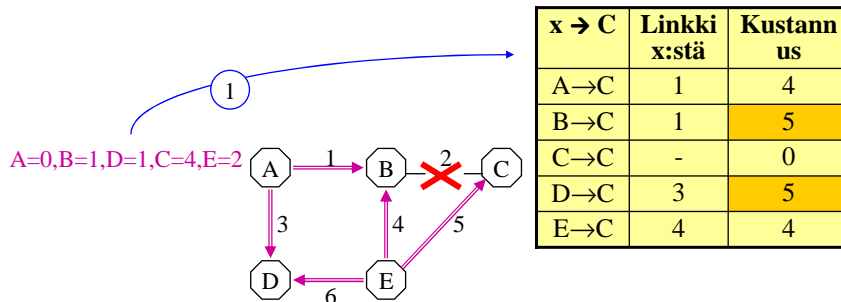
B lähettää etäisyysvektorinsa
 $B=0, A=1, D=2, C=3, E=1$

$\Rightarrow$ A näkemä etäisyys C:hen kasvaa 4:ään

$x \rightarrow C$	Linkki x:stä	Kustannus
A $\rightarrow$ C	1	4
B $\rightarrow$ C	1	3
C $\rightarrow$ C	-	0
D $\rightarrow$ C	3	3
E $\rightarrow$ C	4	4

Kaikki viestit C:hen ohjataan B:lle, joka lähettää ne A:lle, joka lähettää ne B:lle... kunnes TTL=0. (Bouncing effect - pallottelu)

A ja E lähettävät etäisyysvektorinsa

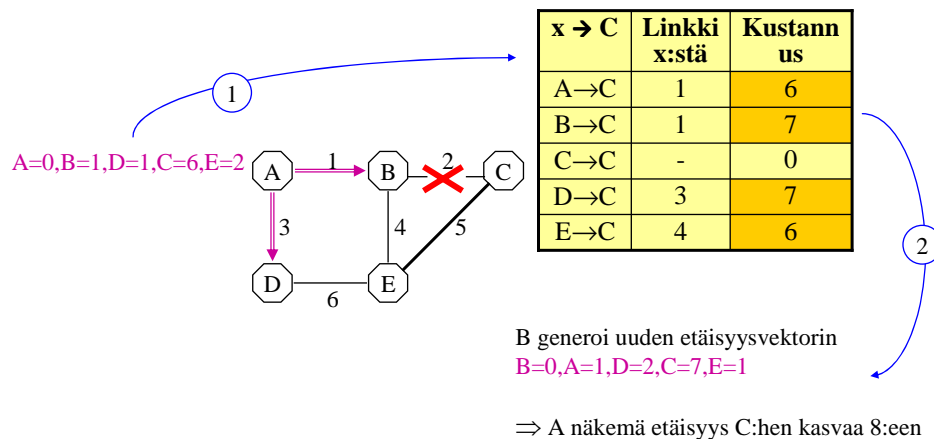
$x \rightarrow C$	Linkki x:stä	Kustannus
A $\rightarrow$ C	1	4
B $\rightarrow$ C	1	5
C $\rightarrow$ C	-	0
D $\rightarrow$ C	3	5
E $\rightarrow$ C	4	4

B generoi uuden etäisyysvektorin
 $B=0, A=1, D=2, C=5, E=1$

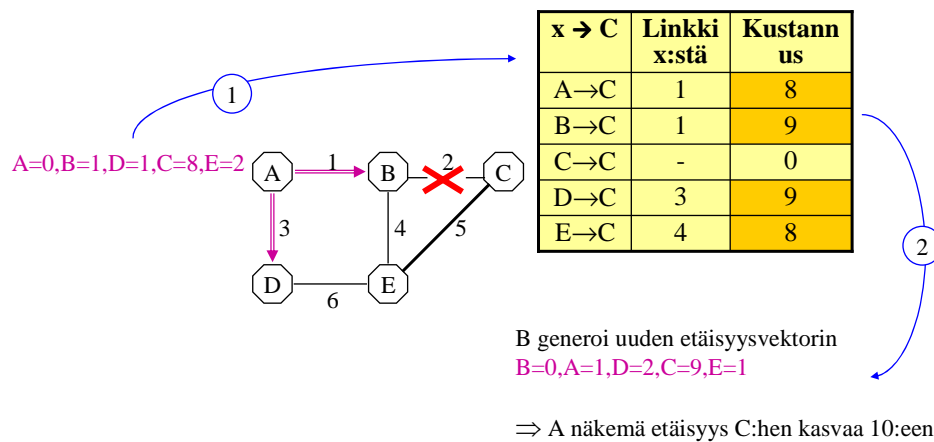
$\Rightarrow$ A näkemä etäisyys C:hen kasvaa 6:een

C:n lähettämät etäisyysvektorit eivät aiheuta muutoksia linkin kustannuksen takia

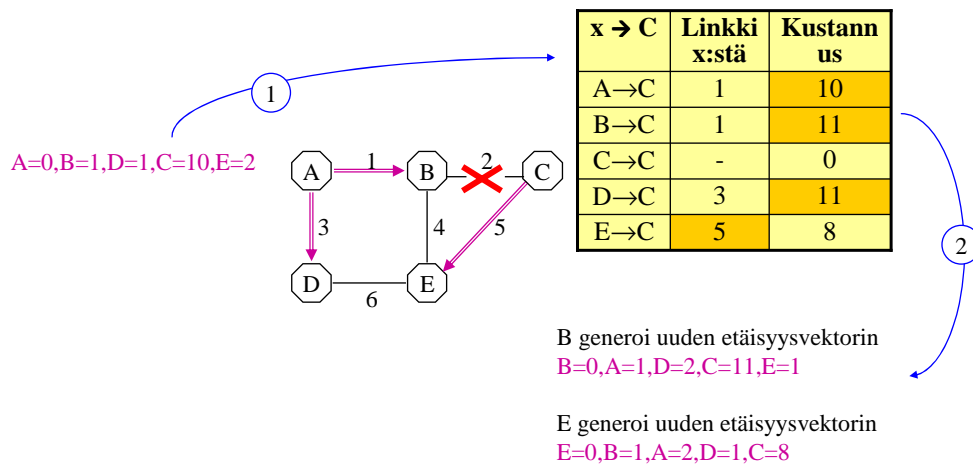
A lähettää uuden etäisyysvektorin

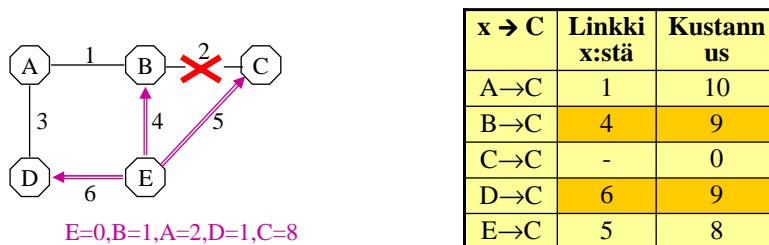
A lähettää uuden etäisyysvektorin

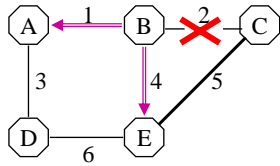
A lähettää uuden etäisyysvektorin

E lähettää uuden etäisyysvektorin

B lähettää EV:n, mutta taulut ovat jo OK

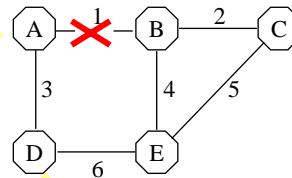
x → C	Linkki x:stä	Kustannus
A→C	1	10
B→C	4	9
C→C	-	0
D→C	6	9
E→C	5	8

- Jokainen päivityskierros korjasi kustannuksia 2:lla.
- Prosessi etenee satunnaisessa järjestyksessä, koska siinä on aitoa rinnakkaisuutta.
- Prosessin aikana verkon tila on huono. EV-protokollasanomia voi hukkaa palloittelevien käyttäjäviestien aiheuttamassa ruuhkassa.

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (1)

- Linkki 1 on vikaantunut, ja siitä on toivuttu.
- Kaikki linkki-kustannukset = 1

A →	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

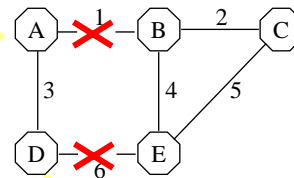

D →	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	6	2
E	6	1
C	6	2

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (2)

- Myös linkki 6 vikaantuu.
- D ei ole ehtinyt lähettää etäisyysvektoriaan.

A →	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

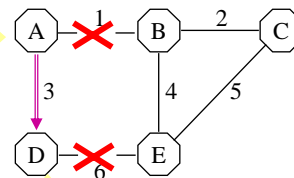

D →	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	6	Inf.
E	6	Inf.
C	6	Inf.

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (3)

- A ehtii lähettää etäisyysvektorinsa ensin:
 $A=0, B=3, D=1, C=3, E=2$
- D lisää A:n lähettämät tiedot reititystauluunsa.

A →	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	3
E	3	2
C	3	3

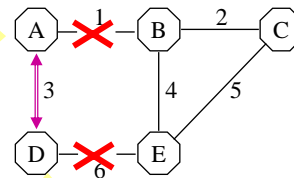

D →	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	4
E	3	3
C	3	4

Irralliset saarekkeet aiheuttavat laskemisen äärettömään (4)

- Tuloksena on silmukka. Kustannukset kasvavat 2:lla joka kierroksella.

A →	Linkki	Kustannus
D	3	1
A	-	0
B	3	5
E	3	4
C	3	5

- On sovittava, että inf on max-etiäisyyttä suurempi kustannus

D →	Linkki	Kustannus
D	-	0
A	3	1
B	3	4
E	3	3
C	3	4

Silmukoita voidaan vähentää karsimalla etiäisyysvektoreista tietoa

Karsintasääntö:

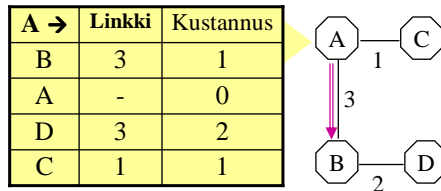
Jos solmu A lähettää solmulle X solmun B kautta, B:n ei kannata yrittää tavoitella X:ää A:n kautta.

⇒ A:n ei kannata mainostaa B:lle lyhyttä etiäisyyttään X:ään

Toteutusvariaatiot:

- A ei mainosta etiäisyyttään X:ään B:lle lainkaan (“*split horizon*”) ⇒ edellisen esimerkin silmukkaa ei synny
- A mainostaa B:lle: $X = \text{inf}$. (“*split horizon with poisonous reverse*”, ”myrkytetyt vektorit”) ⇒ kahden solmun silmukat kuolevat heti.

Split horizon esimerkki

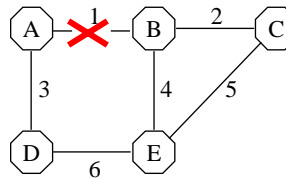

- Normaalisti:
  - A lähettää: $A=0, B=1, C=1, D=2$
- Split horizon:
  - A lähettää : $A=0, C=1$
- Split horizon with poisonous reverse:
  - A lähettää : $A=0, B=\text{inf}, C=1, D=\text{inf}$,

Huom: Eri etäisyysvektori linkillä 1

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (1)

- Linkki 1 on vikaantunut, ja siitä on toivuttu.
- Kaikki linkki-kustannukset = 1

x → D	Linkki x:stä	Kustannus
B→D	4	2
C→D	5	2
E→D	6	1

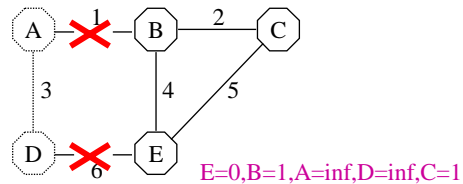

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (2)

- Myös linkki 6 vikaantuu.

- E lähettää etäisyysvektorinsa B:hen ja C:hen

$E=0, B=1, A=\text{inf}, D=\text{inf}, C=1$

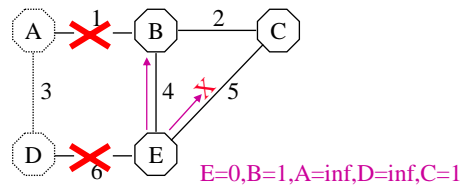
$x \rightarrow D$	Linkki x:stä	Kustannus
$B \rightarrow D$	4	2
$C \rightarrow D$	5	2
$E \rightarrow D$	6	Inf.

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia (3)

- Myös linkki 6 vikaantuu.

- E lähettää etäisyysvektorinsa B:hen ja C:hen

$E=0, B=1, A=\text{inf}, D=\text{inf}, C=1$

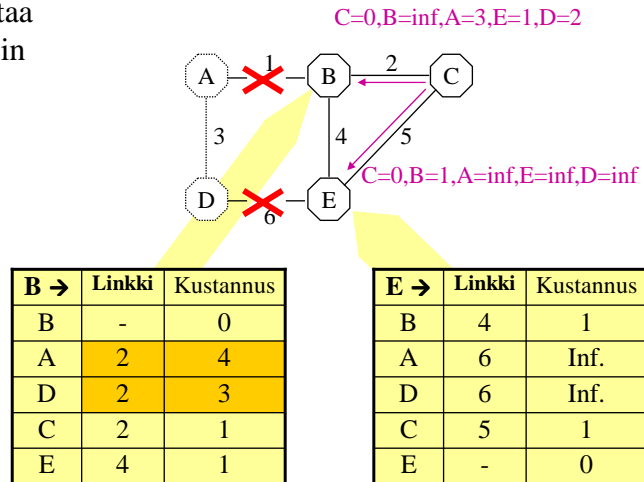
- ... Mutta C:hen lähetetty etäisyysvektori hukataan

$x \rightarrow D$	Linkki x:stä	Kustannus
$B \rightarrow D$	4	Inf.
$C \rightarrow D$	5	2
$E \rightarrow D$	6	Inf.

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia

(4)

- On C:n aika mainostaa myrkytetyin vektorein

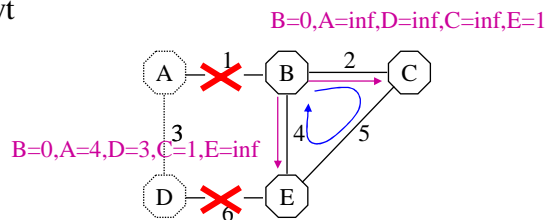
S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-35

Kolmen solmun silmukat ovat silti mahdollisia

(5)

- B muodostaa myrkytetyt vektorit
- Kolmen solmun silmukka on valmis
- Reitit D:hen eivät enää muutu, lasketaan äärettömään, mikä viimein purkaa silmukan: linkillä 5 kerrotaan kustannus 4, C:n käsitys etäisyydestä D:hen alkaa kasvaa ...

x → D	Linkki x:stä	Kustannus
B → D	2	3
C → D	5	2
E → D	4	4

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-36

Milloin EV-protokollan kannattaa lähettää

Lähetys hetki on kompromissi:

- Tiedon välitön päivittäminen
  - Pakettien katoamisesta toipuminen
  - Naapureiden monitorointitarve
  - Kaikkien muutosten lähettäminen yhtä aikaa
  - Protokollan aiheuttama liikennekuorma
- = Nopeasti

 = Hitaasti

- Reititystaulukon riveillä on **virikistys-** (RIP: 30 s) ja **vanhenemisajastin** (RIP: 180 s)

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-37

Silmukoita voidaan vähentää generoimalla EV:t heti taulun muututtua

- Laukaistu päivitys tapahtuu kun reititystaulun rivi muuttuu (esim. linkin katketessa)
- Laukaistu päivitys nopeuttaa laskua äärettömään ja vähentää silmukoiden syntyä
- RIP lähettää
  - aina virikistysajastimen lauetessa
  - heti kun muutos havaitaan
- Silmukoita voi silti syntyä, esim. pakettihukan takia

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-38

Bellman-Ford algoritmi

Bellman-Ford algoritmi (1)

- EV-protokollat perustuvat Bellman-Ford algoritmiin
- Keskitetty versio:
  1. Olkoon N solmujen lukumäärä ja M linkkien lukumäärä.
  2. L on M -rivinen linkkitaulukko, $L[l].m$ - linkin mitta,
 $L[l].s$ - linkin alkupää,
 $L[l].d$ - linkin kohde
  3. D on $N \times N$ matriisi, jossa $D[i,j]$ on etäisyys i :stä j :hin
  4. H on $N \times N$ matriisi, jossa $H[i,j]$ on linkki, jolla i lähettää j :lle

D	1	..	i	..	N
1	etäisyys i :stä j :hin				
$\vdots$					
j					
$\vdots$					
N					

Linkkitaulussa on molemmat suunnat erikseen!

Sarake vastaa solmun etäisyysvektoria!

Bellman-Ford algoritmi (2)

- Alustetut etäisyys- ja linkkimatriisit

	1	..	i	..	N
1	0	∞	∞	∞	∞
:	∞	0	∞	∞	∞
j	∞	∞	0	∞	∞
:	∞	∞	∞	0	∞
N	∞	∞	∞	∞	0

Etäisyysmatriisi D

	1	..	i	..	N
1	-1	-1	-1	-1	-1
:	-1	-1	-1	-1	-1
j	-1	-1	-1	-1	-1
:	-1	-1	-1	-1	-1
N	-1	-1	-1	-1	-1

Linkkimatriisi H

i:stä j:hin

Bellman-Ford algoritmi (3)

- Alustetaan: Jos $i=j$ silloin $D[i,j] = 0$, muuten $D[i,j] = \text{inf}$.
Alustetaan $\forall H[i,j] = -1$. *(edellinen kalvo)*
- $\forall l$ ja $\forall$ kohteille k : aseta $i = L[l].s$, $j = L[l].d$ ja laske $d = L[l].m + D[j,k]$
- Jos $d < D[i,k]$, aseta $D[i,k] = d$; $H[i,k] = l$.
- Jos edes yksi $D[i,k]$ muuttui, toista kohta 2, muutoin algoritmi päättyy.

Bellman-Ford algoritmi (4)

- Aluksi D-matriisissa täyttyvät yhden linkin päässä olevien solmujen väliset etäisyydet, seuraavaksi kahden linkin päässä olevat, jne.
- Askelten lukumäärä $\leq N$
- Kompleksisuus: $O(M \cdot N^2)$
- Hajautetun algoritmin kompleksisuus: $O(M \cdot N)$

RIP Protokolla

RIP-protokollan peruspiirteitä (1)

- Yksinkertainen protokolla. Käytössä jo ennen standardointia.
- RIP versio 1
  - RFC 1058.
  - 1988
- RIP:iä käytetään autonomisen järjestelmän sisällä.
- RIP toimii sekä jaetun median verkoissa (esim. Ethernet) että yksipisteverkoissa (point-to-point).
- RIP toimii UDP:n ja IP:n päällä.

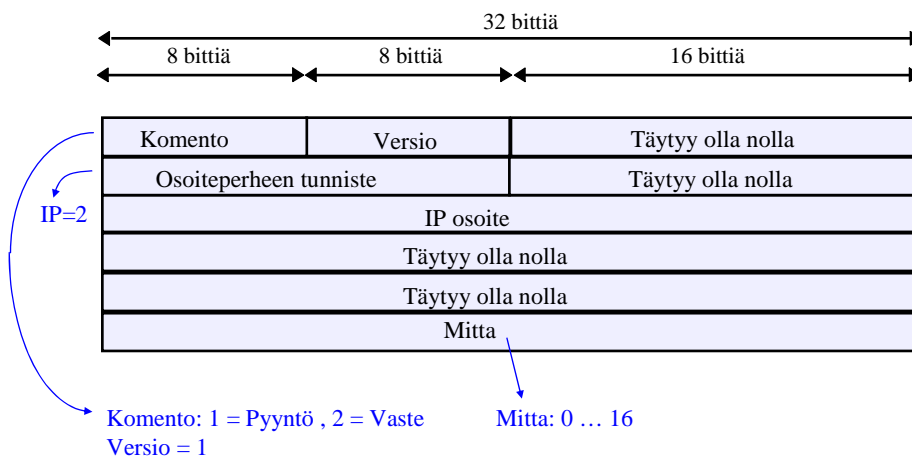
RIP-protokollan peruspiirteitä (2)

- Reititystaulun rivi esittää isäntäkonetta, verkkoa tai aliverkkoa (subnet)
  - <netid,0,0> esittää verkkoa
  - <netid,subnetid,0> esittää aliverkkoa
  - <netid,subnetid,host> esittää isäntäkonetta
  - <0.0.0.0> esittää reittiä ulos autonomisesta järjestelmästä
- Maski pitää konfiguroida käsin
- Lähetykset naapuriverkkoon aggregoidaan

RIP-protokollan peruspiirteitä (3)

- Etäisyys (hop count) = polun peräkkäisten linkkien lukumäärä
  - Ei muita kustannusfunktioita
- Etäisyys 16 = ääretön
- RIP lähettää 30 s välein
  - Yli 180 s vanha reititysriivi ⇒ etäisyys asetetaan äärettömäksi
- Ajastimen käynnistämiä lähetyksiä täytyy satunnaistaa, jotta RIP liikenne tasoittuisi. 1-5 s.
- RIP lähettää myös 1-5 s päivityksen jälkeen.
- RIP käyttää myrkytettyjä vektoreita

RIP sanomaformaatti

RIP reititystaulu

Reititystaulun rivi sisältää

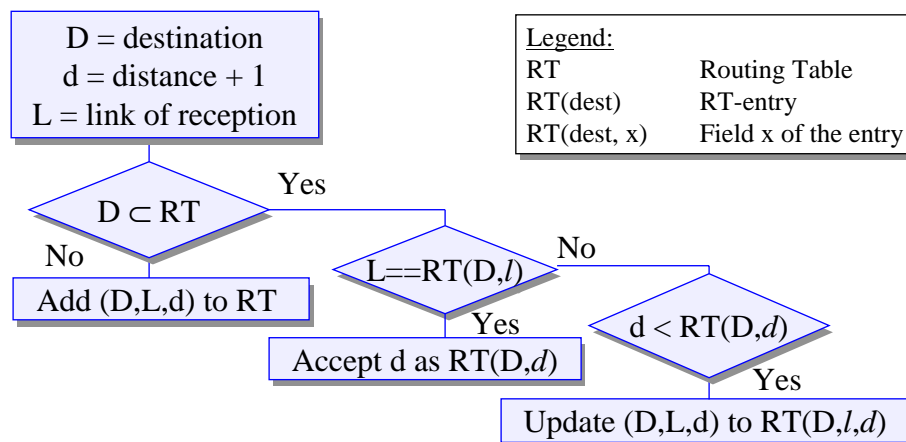
- Kohteen osoite
- Etäisyys kohteeseen
- Seuraavan reitittimen osoite
- “Äsken päivitetty” -lippu
- Useita ajastimia (virkistys-, vanhenemis- ...)

Esimerkki

- Kernel reititystaulu

```
# netstat -nr
Kernel routing table
Destination      Gateway          Genmask          Flags Metric Ref Use  Iface
127.0.0.1        *                255.255.255.255 UH    1     0   2130 lo0
191.72.1.0       *                255.255.255.0   U     1     0   3070 eth0
191.72.2.0       191.72.1.1      255.255.255.0   UG    1     0   1236 eth0
191.72.3.0       191.72.1.2      255.255.255.0   UG    1     0   3212 eth0
```

Processing of Received Distance Vectors

Note: this is simplified, shows only the principle!

RIP vastesanomat

- Etäisyysvektorit lähetetään vastesanomissa
- 30 sekunnin välein
  - Kaikki reititystaulun rivit
  - Eri linkeillä eri etäisyysvektori myrkytettyjen vektoreiden takia
  - Yli 25 riviä → useita sanomia
- Päivitysviestejä muutosten jälkeen
  - Muuttuneet rivit
  - 1-5 sekunnin viiveellä, jotta kaikki samaan muutokseen liittyvät päivitykset saataisiin samaan sanomaan
- Voidaan jättää pois kohteet joiden etäisyys on ääretön, jos next hop pysyy samana.

RIP pyyntösanomat

- Käynnistyessä reititin voi pyytää reititystaulut naapureiltaan
  - Täydellinen lista
  - Samanlainen kuin normaali päivitys (+myrkytetyt vektorit)
- Osa reititystaulusta
  - Virheiden etsintää varten
  - Ei myrkytettyjä vektoreita

Hiljaiset solmut

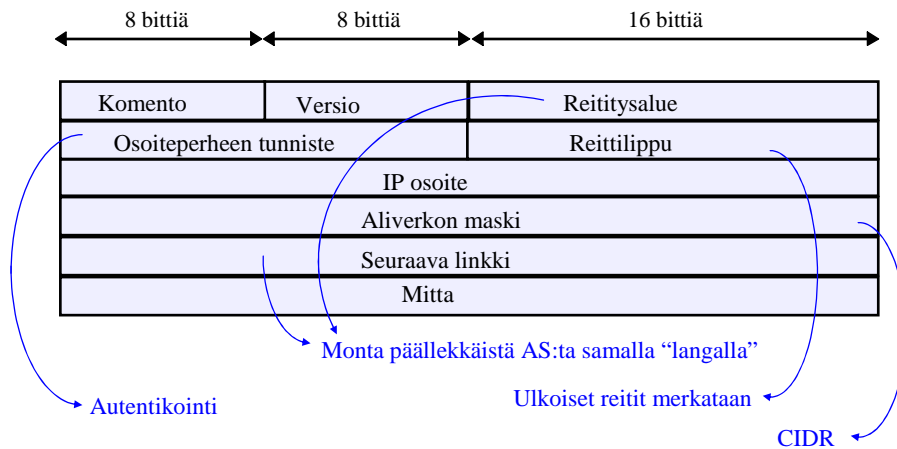
- Kun vain RIP oli käytössä, isäntäkoneet pystyivät kuuntelemaan reititysliikennettä ja ylläpitää omia reititystauluja
  - Mikä reititin on lähinnä kohdetta?
  - Mikä linkki, jos useita linkkejä?
- Nämä olivat ”hiljaisia solmuja”, jotka vain kuuntelivat reititysliikennettä
- Nykyään myös RIP-2, OSPF, IGRP, ...

RIP versio 2

RIP versio 2

- RFC-1388 (1387,1389)
- Miksi?
  - Yksinkertainen ja kevyt vaihtoehto OSPF:lle ja IS-IS:lle
- RIP-2 on rajoitetusti yhteensopiva päivitys
  - RIP-1 kone ymmärtää RIP-2 konetta osittain
- Parannuksia
  - Autentikointi
  - Seuraava linkki -kenttä
  - Aliverkkomaski
  - CIDR tuki
  - Ulkoisia reittejä
  - Päivitykset multicastilla

RIP versio 2 – sanomat

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-57

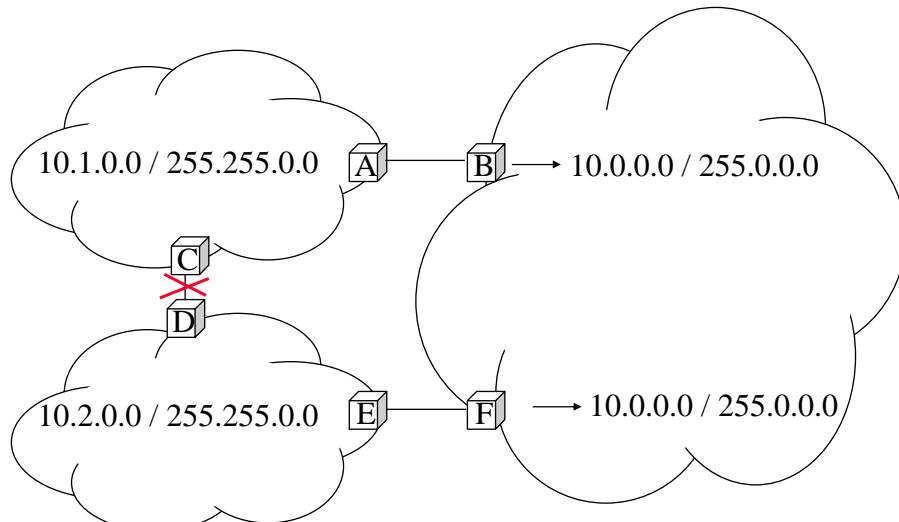
Reititys aliverkosta toiseen (1)

- RIP-1:n aliverkkomaski ei ole tunnettu aliverkon ulkopuolella, vaan ulos kerrotaan ainoastaan verkkonumero
  - ⇒ Aliverkkoja (ja isäntäkoneita) ei voi erottaa toisistaan
  - ⇒ Kaikki aliverkot pitää yhdistää kaikkiin ja ulkoa reititettävä verkon lähimpään reitittimeen aliverkosta riippumatta
- RIP-2 korjaa tilannetta kertomalla ulos aliverkon ja aliverkkomaskin
  - Eri pituisia maskeja saman verkon sisällä
  - CIDR
  - RIP-1 ei ymmärrä

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-58

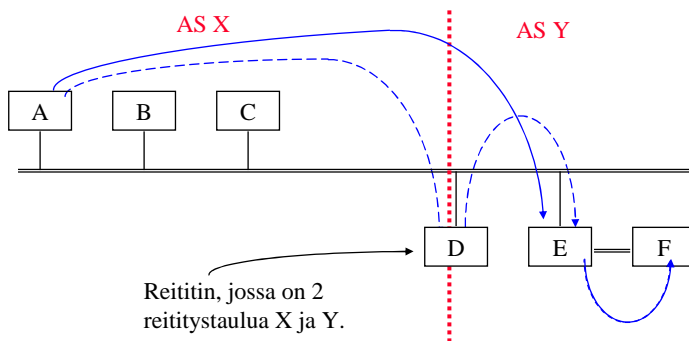
Reititys aliverkosta toiseen (2)

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-59

Reititysalue ja seuraava linkki

Seuraava linkki $\Rightarrow$ D mainostaa X:ssä, että etäisyys F:ään on f ja seuraava linkki on E!

S-38.121 / S-2006 / RKa, NB

DV-60

Support for local multicast

- RIP-1 broadcasts advertisements to all addresses on the wire
  - Hosts must examine all broadcast packets
- RIP-2 uses a multicast address for advertisements
  - 244.0.0.9
  - No real multicast support needed, since packets are only sent on the local network
- Compatibility problems between RIP-1 and RIP-2

Huomioita RIP:stä (1)

- Reitittimillä on spontaani taipumus synkronoida lähetyshetkensä.
- Tämä lisää virheiden todennäköisyyttä verkossa.
- Siksi lähetyshetket satunnaistetaan 15 s ... 45 s välille.
- Syy: lähetysväli = vakio + sanoman pakkaus aika + yhtä aikaa tulleiden sanomien käsittelyaika.

Huomioita RIP:stä (2)

- Kun RIP:ä käytetään ISDN linkin yli
  - Uusi puhelu / 30 s ⇒ kallista
- Hidas alusverkko ⇒ jonojen pituudelle rajoituksia. RIP lähettää sanomansa (25 riviä/sanoma) putkeen ⇒ RIP sanomia voi kadota.
- Korjausehdotus perustuu lähetysten kuittausmoodiin, jossa periodisia lähetyksiä ei tapahdu
  - ⇒ RIP sanomien puuttuessa oletetaan, että naapuri on edelleen tavoitettavissa
  - ⇒ Tieto kaikista vaihtoehtoisista reiteistä talletetaan.